

Kansanedustajille

Neuvontajärjestöt kantavat vastuuta hallitusohjelman tavoitteista edistämällä hyvinvointia, osaamista, työllisyyttä ja kansalaisaktiivisuutta

Asia: Neuvontajärjestöjen valtionavustukset 29.30.53

Neuvontajärjestöjen, Finlands svenska Marthaförbund rf:n, Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry:n, Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:n sekä Marttaliitto ry:n, valtakunnallinen toiminta lisää ihmisten hyvinvointia ja elinympäristöjen elinvoimaisuutta. Järjestöt edistävät mm. jokapäiväisen elämän taitoja, yhteisöllisyyttä, työllisyyttä, ympäristötietoutta sekä kansalaisaktiivisuutta.

Neuvontajärjestöt tavoittavat vuosittain satojatuhansia kuluttajia

Käytännönläheistä ja monipuolista kotitalous- ja käsityöneuvontaa toteutetaan lähellä asiakasta. Toiminta tavoittaa vuosittain satojatuhansia eri lähtökohdista tulevia ihmisiä. Valtionavustuksen turvin neuvontajärjestöillä on mahdollisuus tarjota kuluttajille kohtuullisella hinnalla tai maksutta suunnitelmallista, ammattitaitoista ja yleishyödyllistä neuvontaa sekä koulutusta myös niille, joilla ei ole varaa maksaa palveluista täyttä hintaa. Kotitalous- ja käsityöneuvonnalla ehkäistään ja vähennetään syrjäytymistä sekä autetaan ihmisiä tarjoamalla keinoja arjen ja talouden hallintaan. Toiminnalla lisätään myös kansalaisten aktiivisuutta sekä vapaaehtoistoimintaa.

Neuvonnalla vahvistetaan elinympäristöjen elinvoimaisuutta

Neuvontajärjestöt tekevät merkittävää työtä monipuolisen osaamisen, yrittäjyyden, palvelujen ja kulttuuriympäristöjen kehittämisessä vahvistaen siten mm. kilpailukykyä sekä matkailullista vetovoimaa eri puolella Suomea. Varsinkin maaseudulla, jossa etsitään uusia elinkeinoja ja toimeentulomuotoja, on neuvontajärjestöjen asiakaslähtöinen työ avannut monelle tien työllistymiseen. Neuvonta vahvistaa myös ihmisten sosiaalista pääomaa ja yhteisöllisyyttä.

Neuvontajärjestöjen palveluja tarvitaan yhä enemmän

Tarve neuvontajärjestöjen palveluille on suuri. Kuluttajien vähentyneet arkitaidot, kansanterveydelliset ongelmat, nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyys, syrjäytymisuhan alla olevien ihmisten määrä sekä Suomen taloudellinen tilanne lisäävät neuvontapalveluiden tarvetta. Palveluista ei voida periä täyttä hintaa ja osan palveluista on oltava asiakkaille maksuttomia. Hinta ei saa olla esteenä neuvonnan saamiselle.

Neuvontajärjestöt saavat opetus- ja kulttuuriministeriön kautta harkinnanvaraista valtionavustusta. Valtionavustuksella on ratkaiseva merkitys neuvontajärjestöjen työssä, erityisesti niissä yhteiskunnallisesti tärkeissä tehtävissä, joiden kustannuksia ei voi siirtää hyödyn saajille. Valtionavustus kattaa järjestöjen kustannuksista noin 15-30 %.

Neuvontajärjestöt esittävät, että niiden koko maan kattavat palvelut turvataan siten, että neuvontajärjestöjen valtionapu pidetään vuoden 2015 tasolla.

Liitteenä taustatietoa neuvontajärjestöistä sekä taulukko neuvontajärjestöjen valtioavun kehityksestä 2002-2015.

Helsingissä 14.9.2015

Finlands svenska Marthaförbund rf
liittojohtaja Gunilla Granberg

Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry
toiminnanjohtaja Marketta Luutonen

Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry
toiminnanjohtaja Mirja Hellstedt

Marttaliitto ry
toiminnanjohtaja Marianne Heikkilä

Finlands svenska Marthaförbund rf

- valtionapu 155 000 € (v. 2015)
- toimihenkilöitä 13, paikallisyhdistyksiä 200 ja toimintaryhmiä 200, jäseniä n. 9500
- 4 päähanketta vuonna 2015: Svinnkampen (hävikinkaataajat), Hantera vardagen (kohderyhmänä uusavuttomat, 100 koulutusiltaa/vuosi), Vi och vår baby (nuorperheet), Tack för maten! (päiväkodit)
- viestintä: Lehti Martha (levikki 15.000), www.martha.fi, sosiaalinen media (Twitter, Facebook, Instagram, Pinterest)

Käsi- ja taideteollisuusliitto - Förbundet för hemslöjd och konsthantverk (perustettu 1913)

- valtionapu 2,5 milj. € (v. 2015)
- vakainaisia toimihenkilöitä noin 200, lisäksi projektihenkilöstöä, kurssiopettajia, työllistämivaroin palkattuja ja harjoittelijoita, taitoyhdistystä 20 ja niiden yli 100 kiinteää toimipaikkaa
- arvot luovuus, taito, yrittäjyys ja kestävä kehitys
- koulutuksen ja työpajojen osanottajia yli 100 000, lähes 450 000 näyttelyissä kävijää
- vuosittain 4000 opiskelijaa taiteen perusopetuksen käsityökouluissa
- viestintä taito.fi ja Taito-lehti

Käsityökulttuuria edistetään taitona ja elinkeinona. Järjestön palvelut jäsenetään Taitokoulutukseen ja Taitoeinkeinon. Taitokoulutus sisältää koulutusta, neuvontaa ja työpajoja koko elämänkaaren ajalle. Lähtökohdista on hyvinvointi, ilo ja yhteisöllisyys tarjoamalla ihmisille merkityksellistä toimintaa, kehittymismahdollisuuksia ja kohtaamisia toisten ihmisten kanssa. Taitokoulutus siirtää käsityötaitoja ja innostusta seuraaville sukupolville. Taitoeinkeino lisää hyvinvointia mahdollistamalla työllistymistä käsityöalalle. Ala työllistää suoraan yli 10 000 ja välillisesti 16 000 ihmistä (Käsityö- ja muotoilualan yrittäjä 2015). Järjestö on aktiivisesti mukana toteuttamassa UNESCO:n aineettoman kulttuuriperinnön sopimusta.

Maa- ja kotitalousnaiset

- valtionapu 1 172 000 € (v. 2015)
- toimihenkilötyövuosien määrä noin 75, paikallisyhdistyksiä noin 1500, jäseniä noin 50 000
- viestintäkanavana mm. www.maajakotitalousnaiset.fi, sosiaalinen media, KOTI ja Maaseutu -lehti

Maa- ja kotitalousnaiset toteuttavat kotitalous-, yritys-, maiseman- ja luonnonhoidon neuvonnassa vuosittain tuhansia (v. 2014: 4 200) erilaisia koulutus- ja neuvontatapahtumia. Tämän lisäksi järjestetään erilaisia opintomatkoja, näyttelyitä ja järjestöllisiä tapahtumia. Kaiken kaikkiaan eri toimenpiteillä tavoitetaan vuosittain noin 200 000 henkilöä (v. 2014: 198 000). Opiskelijatyöpäivien määrä on vuosittain noin 20 000.

Kotitalousneuvonta on edistänyt erityisesti lasten, nuorten ja lapsiperheiden ruoka- ja ravitsemusosaamista. Yritysneuvonnalla on kehitetty suomalaista yrittäjyyttä (erityisesti naisyrittäjyyttä), yritysten osaamista ja kilpailukykyä. Vuosittain on vaikutettu useiden pienten yritysten syntymiseen. Maiseman- ja luonnonhoidon neuvonta on monipuolisesti vaikuttanut erityisesti maaseudun kulttuuriympäristöjen kehittämiseen.

Martat

- valtionapu 908 000 € (v. 2015)
- toimihenkilöiden määrä 20 Marttaliitossa, kotitalousneuvoja 60 piireissä + muu henkilökunta, yhdistyksiä ja toimintaryhmiä noin 1300, jäseniä noin 48 000

Marttojen kotitalousneuvonta tavoitti henkilökohtaisesti v. 2014 138 159 henkilöä. Tästä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä valtionavustuksella tehdyn neuvonnan osuus oli 94 609 henkilöä. Neuvontatapahtumia järjestettiin valtionavustuksella 2 627. Marttaliitto järjesti ammatillista lisäkoulutusta ja luottamushenkilökoulutusta piirien toimi- ja luottamushenkilöille. Koulutustilaisuuksia oli 11 ja niihin osallistui 348 henkilöä. Opiskelijatyötunteja kertyi 26 796. Taitomerkkiopintoja valmistui yhteensä 257.

Sähköinen neuvonta tuo kotitalousneuvonnan yhä useamman ulottuville. Marttojen verkkosivuilla käyntien määrä oli v. 2014 4,76 miljoonaa. Kasvua edellisestä vuodesta (2,6 milj.) oli yli 80 %. Kotitalousneuvonta-sivuilla oli 3,79 miljoonaa käyntiä. Sähköisiä neuvontasisältöjä luotiin myös YouTuben Martat TV:hen ja

Moodle oppimisympäristöön. Näistä viestittiin myös marttojen facebookin ja twitterin välityksellä.

Kotitalous- ja järjestötietoutta jakavan Martat-jäsenlehden levikki kasvoi toimintavuoden aikana 41 173 kappaleeseen. Jäsenlehden avulla tavoitettiin kaikki järjestön jäsenet. Martat tekivät vuoden 2014 aikana yhteensä 279 094 tuntia vapaaehtoistoimintaa. Vapaaehtoisten osallistumiskertoja kirjattiin 72 406.

LIITE

Neuvontajärjestöjen saama valtionapu vuosina 2002-2015

Vuosi	Käsi- ja taideteollisuusliitto TAITO ry		Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry		Finlands svenska Marthaförbund rf		Marttaliitto ry	
	€		€		€		€	
2002	2 475 400		1 143 350		145 150		919 500	
2003	2 470 290		1 145 300		145 600		921 100	
2004	2 470 290		1 145 300		145 600		921 100	
2005	2 470 290		1 145 300		145 600		921 100	
2006	2 689 000	8,85 %	1 236 000	7,92 %	157 000	7,83 %	995 000	8,02 %
2007	2 689 000		1 236 000		157 000		995 000	
2008	2 689 000		1 236 000		157 000		995 000	
2009	2 782 800	3,49 %	1 294 000	4,69 %	164 000	4,46 %	1 042 000	4,72 %
2010	2 883 500		1 333 000		164 000		1 073 000	
2011	2 883 500		1 333 000		168 921	0,03 %	1 073 000	
2012	2 505 000	-13,13 %	1 152 000	-13,58 %	162 000	-4,27 %	951 000	-11,37 %
2013	2 500 000	-0,20 %	1 172 000	1,70 %	162 000		928 000	-2,42 %
2014	2 500 000		1 172 000		155 000	- 4,32%	908 000	-2,16%
2015	2 500 000		1 172 000		155 000		908 000	